

**Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission**

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2013

MODERN GREEK

HIGHER LEVEL

Wednesday, 19 June

9:30 - 12:30

Μέγιστη δυνατή βαθμολογία 100 Βαθμοί

Διαβάστε το κείμενο που ακολουθεί και απαντήστε στις ερωτήσεις που σας δίνονται.

Κοινωνία σε κρίση, πολίτες σε δράση

1. Η πρόσφατη οικονομική κρίση έχει φέρει την κοινωνία σε πολλά μέρη της Ευρώπης στα πρόθυρα της αποσύνθεσης. Άνθρωποι μένουν στον δρόμο και ψάχνουν για φαγητό στα σκουπίδια ή ελπίζουν στην ελεημοσύνη των περιοίκων, μεγάλες ουρές ανθρώπων σε υπηρεσίες που προσφέρουν φαγητό και στέγαση. Ακόμη και περιστατικά που παραπέμπουν σε άλλες δεκαετίες, όπως λιποθυμίες μαθητών σε σχολεία λόγω ασιτίας.
2. Οι άστεγοι και οι όσοι τρέφονται στα συσσίτια είναι απλά η κορυφή στο παγόβουνο της κρίσης. Πίσω τους ακολουθούν όλοι αυτοί που αντιμετωπίζουν πολύ μεγάλες δυσκολίες στο να καλύψουν τις καθημερινές ανάγκες τους.
3. Την ίδια στιγμή όμως και παρά τη μειωμένη δυνατότητα των κοινωνικών υπηρεσιών του κράτους – ή ίσως εξαιτίας αυτής – κάποιοι συμπολίτες μας οργανώνονται. Δίκτυα ανταλλαγής τροφίμων και υπηρεσιών, εθελοντική εργασία κάθε μορφής, ποικίλες δράσεις που προσπαθούν να είναι κάτι παραπάνω από την παραδοσιακή φιλανθρωπία των «γκαλά» και των τηλεμαραθωνίων της μιας νύχτας. «Η αλληλεγγύη που αναπτύσσεται μου θυμίζει εκείνη των πρώτων μετεμφυλιακών χρόνων» λέει ένας συνταξιούχος εκπαιδευτικός ο κ. Δημήτρης Τερζάκης που συμμετέχει στην οργάνωση «Παιδί και Οικογένεια», η οποία βοηθάει περίπου 4.000 άπορους σε όλη τη χώρα, ενώ διαθέτει και το δικό της Κοινωνικό Παντοπωλείο που προσφέρει προϊόντα σε χαμηλές τιμές. Στο ίδιο πνεύμα, ο ραδιοφωνικός σταθμός Βήμα FM διοργανώνει εκστρατεία συμπαράστασης στους φτωχούς, συγκεντρώνοντας τρόφιμα που θα παραδοθούν σε Κέντρα Αλληλεγγύης .
4. Οι πολίτες πλέον έχουν αντιστρέψει την «πυραμίδα» της πρόνοιας. Ο Εθελοντισμός θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μια μορφή “κοινωνικής εγγύησης” των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Παραφράζοντας τη διάσημη φράση του Τζον Κένεντι, είναι όλο και περισσότεροι αυτοί που σταματούν να ρωτούν τι μπορεί να κάνει το κράτος γι’ αυτούς και επικεντρώνονται στο μόνο ερώτημα που μπορούν να απαντήσουν οι ίδιοι με τα δικά τους (έστω και πενιχρά) μέσα: «*Τι μπορώ να κάνω εγώ για τον συνάνθρωπό μου;*».
5. «Όλα ξεκίνησαν από μια παρέα έξι φίλων. Σκεφτόμασταν ότι υπάρχουν χιλιάδες παιδιά που στερούνται τα βασικά και τόσοι άνθρωποι που θέλουν να βοηθήσουν αλλά δεν ξέρουν πώς. Αποφασίσαμε λοιπόν να βρούμε το πρόβλημα στη ρίζα του, μακριά από οργανωμένες δομές και ιδρύματα με γνωστά ονόματα. Από στόμα σε στόμα, μέσα από φίλους και γνωστούς, κοινωνικούς λειτουργούς αλλά και απλούς ανθρώπους της γειτονιάς, κατορθώσαμε να συγκεντρώσουμε δέκα οικογένειες τις οποίες φροντίζουμε με πολλαπλά μέσα – φαγητό, ένδυση, αγορά σχολικής ύλης, βοήθεια για το σχολείο κ.λπ.» διηγείται στο «Βήμα» ο συνταξιούχος γραφίστας κ. Μιχάλης Ανιμος.
6. Σε μια περίοδο όπου η καχυποψία των πολιτών στρέφεται όχι μόνο προς τις κρατικές δομές αλλά και προς μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και σωματεία, αυθόρμητες πρωτοβουλίες που ξεκινούν από την κοινωνική «βάση» κερδίζουν πολύ ευκολότερα την υποστήριξη του κοινωνικού συνόλου. «Μέσα σε δύο χρόνια έχουμε δημιουργήσει ένα δίκτυο εθελοντών που βοηθούν στο έργο μας και τελικά κατορθώσαμε να

ιδρύσουμε ένα σωματείο ονόματι “Στοργή Οικογένεια Ζωή Όραμα για τα παιδιά” το οποίο συνεχίζει το έργο μας. Δεν θα μπορούσαμε ποτέ να φανταστούμε ότι μια παρέα φίλων θα κατάφερνε να εξελιχθεί σε κάτι τόσο δυναμικό» καταλήγει ο κ. Άνιμος.

7. Στο ίδιο πνεύμα, η φαρμακοποιός κυρία Ιφιγένεια Ρουμελιωτάκη προσφέρει κάθε εβδομάδα σακούλες γεμάτες φάρμακα στο πολυϊατρείο των Γιατρών του Κόσμου. Συμμετέχοντας για χρόνια ως εθελόντρια στην Τράπεζα Τροφίμων, η κυρία Ξένια Παπασταύρου θέλησε να βρει έναν τρόπο για να αξιοποιηθούν οι τόνοι μαγειρεμένου φαγητού που πετιούνται καθημερινά από τις εταιρείες εστίασης. Έτσι δημιούργησε την ιστοσελίδα «boroume.gr» στην οποία οι επιχειρηματίες της εστίασης και ιδρύματα που έχουν ανάγκη από τρόφιμα μπορούν να δημιουργήσουν ένα δίκτυο επικοινωνίας. Ως τώρα υπάρχουν συμμετοχές από γνωστούς σεφ, όπως ο κ. Στέλιος Παρλιάρης, ο οποίος ένωθε «*τύψεις και λύπη για όλες αυτές τις ποσότητες γλυκών που φτιάχνονταν μόνο και μόνο για να φωτογραφηθούν ή να βιντεοσκοπηθούν*».
8. Καθηγητές Λυκείου αποφάσισαν να βοηθήσουν την τοπική κοινωνία με το μόνο «όπλο» που διαθέτουν: την εκπαίδευση. Σε συνεργασία με τη φιλόλογο κυρία Βίκυ Μαντζώρου, οργάνωσε ένα εθελοντικό «φροντιστήριο» μέσα στο σχολείο στο οποίο διδάσκουν εθελοντές εκπαιδευτικοί αλλά και... συνταξιούχοι που νοστάλησαν τα θρανία και επιθυμούν να προσφέρουν μέσα από τις γνώσεις και την εμπειρία τους. Την προσφορά τους στην εκπαίδευση μάλιστα προσφέρουν και δεκάδες άλλοι πολίτες οι οποίοι διδάσκουν εθελοντικά στα σχολεία για μετανάστες και πρόσφυγες που αυξάνονται και πληθύνονται σε όλες τις γειτονιές . «Η ίδια η γλώσσα αποτελεί μόνο ένα μέρος της συνολικής εικόνας. Το σχολείο είναι ένας τρόπος να προσφέρουμε αλληλεγγύη και υποστήριξη στους ανθρώπους που έχουν έρθει στη χώρα μας και αγωνίζονται για ένα καλύτερο μέλλον» εξηγεί μιλώντας στο «Βήμα» η κυρία Λυδία Λάντα, η οποία διδάσκει στο «Άλλο Σχολείο» και συμμετέχει στις εκπαιδευτικές εκδρομές που διοργανώνει το σχολείο ανά τακτά χρονικά διαστήματα.
9. Η απάντηση λοιπόν στις ανάγκες της κοινωνίας φαίνεται να έρχεται μέσα από τα ίδια τα μέλη της κοινωνίας , που μετά από πολλά χρόνια ξαναανακαλύπτει τη χαρά της συμμετοχής , της προσφοράς , της συνύπαρξης. Αξίες που μοιάζει να χάθηκαν στις δεκαετίες του πλούτου που ζήσαμε χαμένοι σε ένα ανελέητο κυνήγι καταναλωτικής μανίας και επίκτητων αναγκών.

*Ισμαηλίδου Έλλη, Πουλιόπουλος Γιώργος, Το Βήμα , 18/12/2011
(κείμενο διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης 790 λέξεις)*

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Να απαντήσετε και στις 3 ομάδες ερωτήσεων. Οι απαντήσεις να δοθούν στα νέα Ελληνικά.

ΟΜΑΔΑ 1^η

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

[30 / 100]

1. Να εξηγήσετε με δικά σας λόγια το νόημα των υπογραμμισμένων λέξεων στο κείμενο: (5 βαθμοί)
 - ελεημοσύνη,
 - διαθέτει,
 - κατορθώσαμε,
 - να εξελιχθεί,
 - επιθυμούν

2. Ποια γεγονότα αποδεικνύουν το μέγεθος της οικονομικής κρίσης; (5 βαθμοί)
3. Να αναφέρετε 3 λόγους για τους οποίους οι ομάδες εθελοντών βοηθούν τους συνανθρώπους τους. (5 βαθμοί)
4. Οι πολίτες πλέον έχουν αντιστρέψει την «πυραμίδα» της πρόνοιας: πως επαληθεύεται αυτό μέσα από το κείμενο; (5 βαθμοί)
5. Να εξηγήσετε πως η αντίδραση της κοινωνίας στην πρόσφατη κρίση είναι διαφορετική από τις αντιδράσεις της κοινωνίας στο παρελθόν. (5 βαθμοί)
6. Να εξηγήσετε ποιες αξίες αναφέρουν οι συντάκτες του άρθρου στην τελευταία παράγραφο και γιατί χάθηκαν αυτές οι αξίες; (5 βαθμοί)

ΟΜΑΔΑ 2^η ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

[30 / 100]

Να σχολιάσετε σε περίπου 100 λέξεις πως καταλαβαίνετε την φράση:

«Ο εθελοντισμός θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μια μορφή “κοινωνικής εγγύησης” των θεμελιωδών δικαιωμάτων».

ΟΜΑΔΑ 3^η ΕΚΘΕΣΗ ΔΟΚΙΜΙΟ

[40 / 100]

Να επιλέξετε ένα από τα δύο θέματα και να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο 300 περίπου λέξεων.

1^ο θέμα:

Η αξία της συνεργασίας και της αλληλεγγύης για το άτομο και τις κοινωνίες.

2^ο θέμα:

Ακολουθώντας τα όνειρα σου – ένα γλυκόπικρο ταξίδι.